

Balkanska vojna, Srbija in Avstro-Ogrska.

Londonske konference. — Nadaljni boji. — Divjanje Srbov. — Konzul Prochaska. — Položaj med Srbijo, Rusijo in Avstro-Ogrsko. Slovensko-češki škodljivci države.

Tudi danes moramo zapisati kot uvod besedo, da je položaj nespremenjen o resen. Mirovna pogajanja v Londonu kakor tudi konferenca vevlasti, ki bode zbistrila napeto razmerje med Avstro-Ogrsko in Srbijo, pršli bodejo šele po Božiču do sklepov. Mnogo uspešnega se od teh konferenc ne pričakuje. Deloma se na Balkanu še boji nadaljujejo. Zadeva z našim konzulom Prochazka je zdaj deloma pojasnena. Srbija bode morala dati polno zadoščenje. Gledè mobiliziranja Srbov in Rusov podamo posebno poročilo. Žalostno je, da v teh resnih časih češki in slovenski panslavisti naši monarhiji kolikor mogoče škodujejo. Temu se bode moralo konec napraviti. Opozarjamo na članek „Avstro-ogrsko stališče“ na strani 9 današnjega „Stajerca.“ Po praznikih se bode mnogo odločilo. Naj pride kar hoče, — naša domovina je pripravljena!

Londonske konference.

V Londonu zbornjeta zdaj dve mednarodni konferenci, na katerih se zbira cvet evropske diplomacije: mirovna konferenca med Turčijo in balkanskimi narodi in pa konferenca vevlastij, ki bode vsa evropska sporna vprašanja v pravi tri spravila. Kar se mirovne konference tiče, ne stoji stvar preugodna. Nasprotja so prevelika. Pogajanja so sicer tajna, ali toliko se že vé, da Turčija noče pustiti Adrianopla, Bulgarija ga pa hoče na vsak način imeti. Konferenca je bila sicer do sobote odgojena. Sploh se bode šele po Božiču zamoglo presoditi, jeli je upati na mir ali na nadaljevanje vojne. Kar se tiče druge evropske konference, ki je za nas še važnejša, kër se bode pečala s srbsko-avstrijskim sporom, doslej tudi še nič pozitivnega ni napravila. Imeti zamore ta konferenca le en uspeh: podučiti Srbijo, da je v svojih prevzetnih zahtevah sama in da se mora pokoriti želji naše monarhije. Tudi tukaj je treba čez božične praznike čakati.

Nadaljni boji.

Kakor znano, ni hotela Grška premirja s Turčijo podpisati in se vsled tega boji nadaljuje. V bližini trdnjave Janine so bili Grki občutno tepeni in z velikimi izgubami nazaj vrženi. Tudi na morju, pri vhodu v Dardanele so se vršili boji med turško in grško mornarico. Obe državi trdita, da sta „zmagali.“ Kakor je razvideti iz brezstrankarskih poročil, dosegli so Turki lep uspeh. Izredno slabo se godi Črnogorcem, ki so si svoje junaške glave popolnoma ob trdem zidovju trdnjave Skutari razbili. Zadnja poročila pravijo, da je položaj za Črnogorce ubupen. Nikitove slave je konec.

Balkanske grozovitosti.

„Freie Stimmen“ poročajo od zanesljive strani: Cilj balkanskih vojskovodij je menda umor celih narodov. Tako so Bulgari na poti iz Dimotike v Dedegač napravili cele gore mrličev turških žena in otrok. Požgali so vse vasi. V vsaki vasi se je može in starčke skupaj zvezalo in potem z bajonetom poklalo. Starejše ženske se je takoj umorilo, mlajše pa preje onečastilo. Otroke so naložili na vozove in odpeljali bogve kam. Vse, kar je bilo turškega, se je poklalo. Obkolili so tudi vasi in jih zažgali; kdor je hotel iz goreče vasi pobegniti, je bil ustreljen. Grozovito so delali Bulgari tudi z vjetimi Turki. Oropali so jih popolnoma in jih do smrti trpinčili. Istotako krvoločno so Grki ropali in klali zlasti pri Soloniku. Niti popisati se ne dajo te grozovitosti. Ali najhujši človeški mesar sedanosti je srbski general Jankovič. Ta „general“ je svoj čas pomagal pri umoru lastnega srbskega kralja Aleksandra. Več kot 60.000 oseb je pustila ta

človeška zverina že umoriti. On je opijanjen srbske vojake v Prizrendu nabujal na Albance in je pustil le v tem mestu 12.000 oseb umoriti, večinoma žensk in otrok. Pod njegovim hudičevim zapovedovanjem se je vjete Albance žive pokopavalo; ženskam in otrokom se je trebnih prerezalo in jih pustilo polagoma umirati. V neki dolini se je v eni uri 500 albanskih žensk in otrok s šrapneli umorilo... Vse to je dokazano! In za te srbske kraljemorilce, za te človeške mesarje se navdušujejo slovenski voditelji...

Konzul Prochaska.

Zadeva avstrijskega konzula Prochazka v Prizrendu je tedne dolgo javnost vznemirjala. Govorilo se je, da je bil ta naš zastopnik od Srbov umorjen itd. Srbi zopet so konzula vse mogoče dolžili. Res je glasom vladinih izjav na celi stvari to le: Vsa srbska očitanja proti konzulu so zlagana. Pač pa je Prochazka zdrav in neranjen. Gotovo pa je, da so srbski vojaški mogotci kršili mednarodno pravo, da so se torej postavili na stališče divjakov. Zato bode morala dati Srbija zadoščenje. Te dni se bode ta stvar rešila. Avstrijski zastopniki v tujih državah morajo biti neodvisni in nedotakljivi. Vsak kraljevski morilec na Srbskem ne sme zatirati naše avstro-ogrške zastopnike. Kajti naša monarhija je vevlast in — kakor vedno, — je tudi sedaj na vse pripravljena.

Slovenski škodljivci domovine.

Casi so resni, — tako resni, kakor še niso bili, odkar je zasedel naš Franc Jožef I. habsburški prestol. Kdo pozna tajna poka svetovne diplomacije? Kdo vé, ali ne bode že morda jutri vojaški bajonet nadaljeval delo diplomatskih peres? ... Casi so resni, — po vsej državi se širi vsled vojne napetosti velikanska beda; milijoni delavcev stojijo brez dela in kruha na cesti, kër so fabrike vsled srbske gonje v konkurzu; nešteto vojakov, naših sinov, bratov, očetov, stoji s puško v roki ob meji, v mrzli zimski noči, brez božične veselosti, žalostnih in vendar pripravljenih, žrtvovati za domovino tudi zadnjo kapljico svoje krvi... Vse to vedo tudi slavni „voditelji“ slovenskega naroda prav dobro. In vendar nimajo v teh resnih časih slovenski voditelji drugega opravila, nego da z vsemi mogočimi sredstvi škodujejo avstrijski domovini. Brez premisleka lahko rečemo: **Srbi sami bi ne mogli tako zahrbtno in sovražno proti Avstriji nastopiti, kakor storijo to prvaški voditelji slovenski...** Ne govorimo o shodih, ki jih prirejajo prvaki po deželi; na teh shodih imajo edini namen, kolikor mogoče simpatij za Srbe širiti. Zato je oblast tudi že celo vrsto teh prvaških shodov prepovedala. V časih, ko se tudi v naših kronovinah vsak dan kakšnega srbskega špijona aretirajo, hujskajo gotovi politični agenti celo aktivne vojake v nesrečo. Ne govorimo le o pisavi slovenskih listov, ki je mnogokrat naravnost veleizdajalska. Saj mora oblast te liste skoraj vsak dan zapleniti. Vojakom pa je sploh strogo prepovedano, brati te srbo- in rusofilske prvaške liste... In ti prvaki, ki nastopajo naravnost protiaavstrijsko, se delajo potem še za „dobre patriote“, da bi si za vsak slučaj rešili svoj zaslužek. Kar se danes počenja, je naravnost **veleizdajalska lumparija** in proti tej moramo v imenu velike večine slovenskega ljudstva **odločno protestirati**. Vodja slovenskih klerikalcev dr. Sušteršič napiše članek, v katerem se navidezno zavzema za avstrijske zahteve. Njegovi listi in njegovi agenti in njegove kreature vseh poklicov pa navdušujejo ljudstvo za Srbe. Tei hinavščini mora biti konec! **Sloven-**

ski voditelji se naj izjavijo, da so za avstrijsko stališče ali pa proti njemu! Na hinavske izjave ne verjame naš cesar, pa tudi ljudstvo ne! ... Vlada je v državnem zboru predložila tri postave, ki se tičejo slučaja vojne ali mobilizacije. To so v danih razmerah nujne postave, za domovino in cesarja nujne postave. Velika večina poslancev se čuti kot Avstrijce in so hoteli te postave čimhitreje rešiti; kajti gre se za pomoč našim vojakom, za podporo družin, katerih očete se pošlje v vojsko. Češki radikalci, katerih vodja je Kloufač, večni gost v Belgradu, so porabili to priliko. In z njimi vred so slovenski klerikalni poslanci pričeli v zbornici obstrukcija. Kaplan Korošec, slovenski „duhovnik“, hlapec in poslanec Gostinčar, orglar Grafenauer in njih pomočniki hočejo državni zbor ubiti, v korist Srbom in Rusom... To je nebovpijoče! **Slovensko-klerikalni poslanci so se izkazali v najresnejšem času kot največji škodljivci avstrijske domovine.** Češki agitator Kloufač in slovenski „duhovnik“ dr. Korošec sta danes ednako vredna! Ali slovensko ljudstvo ne bode prelomilo cesarju in domovini svoje prisege!

Češki veleizdajalci.

V raznih čeških mestih, zlasti v Pilzenu, Kraljevem Gradcu in v Brnu so se zgodili sramotni dogodki. Ko so vojaški oddelki korakali na kolodvor, da bi se odpeljali na mejo, se jim je češka nahujskana druhal zoperstavila. Hujskaci so tulili protiaavstrijske klice, vrgli so se pred vojaštvo na tla, metali kamenje na vojake, ranili več oficirjev in vojakov itd. Oblast je proti tem divjakom čudovito rahločutno nastopala. Šele v najsrajnejšem času, ko policaji in orožniki niso mogli ničesar več opraviti, moralo je vojaštvo z bajonetom nastopiti in je druhal pregnalo. Mnogo oseb se je zaprla. Res, daleč smo prišli s potrpežljivostjo napram tistim, ki zanikajo našo monarhijo. Ni čuda, da so potem zunanji sovražniki tako prevzetni.

Rusko-srbsko oboroženje.

Graška „Tagespost“ prinaša zanimiv članek iz strokovnega peresa, kateremu posnemamo: Rusija je obdržala zadnji aktivni letnik pod orožjem; mobilizirala pa je en rezervni letnik pri vseh kôrkih, ki se nahajajo ob gališki meji in poojstrila straže ob meji. Tudi iz notranje države je en armadni kôr proti naši meji porinila. Nadalje Rusija doslej ne mobilizira. — Srbija je vso svojo v nekdanj turških pokrajinah stoječo armado nazaj poklicala. Zadnje rezerve (3. Aufgebot) pa pošilja v zasedene kraje. Sedaj ima Srbija že 5 divizij zopet na Srbskem, pripravljenih za eventualno vojno z našo monarhijo. Najprej se je armado prestolonaslednika čez Ÿskûb nazaj v Pristino porinilo. Armada generala Jankoviča, ki je bila pri Alessio, so poslali čez Skutari nazaj v sandžak Novibazar. Tudi armada generala Živkoviča, ki je bila med Sjenico in Mitrovico, se je v hitrih marših vrnila v Srbijo. Tudi od trdnjave Adrianopel so poklicali Srbe nazaj. Večina srbske armade se zbira med Nišom in Leskovacom, od kjer se da vojaštvo najlažje do Donave ali Drine pomakniti. Pri Kraljevem na bosanski meji delajo Srbi že tedne sëm trdnjave. Vrhovno komando armade, ki je bilo v Vranju, se nahaja zdaj zopet v Belgradu. Ob Donavi, Savi in Drini postavili so Srbi baterije. Doslej imajo Srbi kakih 100.000 mož pripravljenih; z vsemi rezervami pa lahko to armado na 180.000 mož zvišajo. Seveda to še ne pomeni nevarnosti za našo monarhijo, ki je vsekakor na vsak slučaj pripravljena!

Zadnji telegrami.

Dunaj. Slovensko-češka obstrukcija v državnih zbornici je premagana. Ogor-

čenje vseh avstrijskih strank nad slovenskimi poslanci je velikansko. Zlasti dr. Korošec je moral hude slisati.

Belgrad. Vojni minister je imel s kraljem daljšo konferenco. Vsi vojaški komandanti so dobili povelje, da naj bodo za začetek nove vojne pripravljeni.

Saloniki. Tu sem je prišel bulgarski kralj Ferdinand in hoče dalje časa tukaj ostati. S tem se demonstrira, da zasedanje Salonika po Grkih ni in ne bode nikdar veljavno.

Trst. Neki Albanec, ki je prišel iz Skutarije, pripoveduje: Malisori in Miriditi so razobesili albansko zastavo. Katoliški in muhamedanski Albanci so prisegli, da bodo Skutari do zadnje kapljice krvi branili. Baje so Črnogorce že premagali in nazaj vrgli. Vsa Albanija se dviga proti Srbom in Črnogorcem.

Otvoritev prodajalne.

Usojam si cenj. prebivalstvu okolice Ptuja naznaniti, da sem otvoril

v Ptuj, Färbergasse 11

prodajalno za la šivalne stroje, kolesa, motorje, godbene automate in vse k temu spadajoče predmete, ter delavnico za popravila za šivalne stroje in kolesa, za napravo domačih telegrafov in vseh v stroko spadajočih del.

Vsled dolgoletne prakse v tej stroki in dela v prodajalni moje matere sem v položaju, vsem zahtevam najsolidnejše odgovarjati. Postrežba re- elna, cene nizke.

Z veselo poštovanjem

1072

VALERIAN SPRUSCHINA, mehanik Ptuj, Färbergasse 11.

Cesarjeva zahvala.

Od velikega manifestacijskega zborovanja „Štajerčeve“ stranke v Ptuj dne 1. decembra 1912 poslali smo, kakor znano, Njeg. veličanstvu cesarju udanostno brzojavko. Zdaj je prišel skozi c. kr. štajersko namestnijo cesarjev odgovor, ki se glasi tako-le:

„Predsedstvo c. k. štajerske namestnije“

St. ²¹⁰⁴ 1. Gradec, 12. decembra 1912.

Veleblagorodnemu gospodu Josef Ormig, oficirju Franc Jožefovega reda, deželnemu poslancu in županu v Ptuj.

Njegovo ces. in kralj. apostolično Veličanstvo usojali so si najmilostnejše ukazati, da se za od strani zborovanja nemških in slovenskih spodnjih Štajercev v Ptuj dne 2. decembra 1912 telegrafičnim potom izraženo lojalitetno izjavo udeležencem Najvišjo zahvalo naznani.

To si usojam Vašemu veleblagorodju vsled odloka gospoda ministra za notranje zadeve z dne 6. decembra 1912, st. 12327/M. 1 naznaniti.

C. k. namestnik:

Clary I. r.

Vrli udeleženci našega shoda, naj vzamejo zahvalo ljubljenega našega cesarja na znanje!

Okrajni zastop Ptujski.

Ptuj, 16. decembra 1912.

Danes dopoldne vršilo se je v mestni dvorani ptujski plenarno zborovanje novega ptujškega okrajnega zastopa. Bilo je v večih ozirih velezanimivo. Najpre je dokazalo zopet izborna zgolj gospodarsko delovna je naprednega odbora s svojim neumorno pridnim načelnikom g. Ornigom. To gospodarsko delo, ki je naravnost za druge okraje vzorno, morajo danes tudi nasprotniki priznati in odobravati. Zato ni čuda, da se je odbor zaupanje ednoglasno izrazilo, da torej tudi slovensko-klerikalni člani zastopa niso našli besedice kritike. To vkljub temu ne, da imajo zdaj vendar v osebi poslanca Brenčiča svo-

jega „voditelja“ v zastopu. Sicer je porabil ta dragoceni Brenčič takoj prvo sejo, da se neskončno blamira. Drugi važni prizor te seje leži v tem, da se je moralo okrajne doklade na 50% zvišati, — to pa zaradi tega, ker se ptujskemu kakor vsem drugim okrajom zaradi brezvestne obstrukcije slovenskih poslancev v štajerskem deželnem zboru ne more izplačevati že dovoljenih podpor. Tako škoduje obstrukcija slovenskih poslancev slovenskemu ljudstvu. Zaradi te zločinske obstrukcije bodo morali kmetje v ptujskem okraju 50% doklade plačevati; in ako bi obstrukcija kmalu še ne pnehala, ako bi v resnici prvaki deželni zbor razbili, potem je še nadaljno zvišanje doklad pričakovati. Na seji je razglasitev tega dejstva našega ljubega Brenčiča tako razburila, da ni vedel kaj storiti. Naposled je pozabil, da je na sestanku pametnih mož; mislil je, da ima farovške kuharice in spubelske klerikalce za poslušalce; zato je z naravnost neverjetno nerodnostjo zvijal resnični položaj. Končno je lagal, da bi slovenski poslanci takoj z obstrukcijo pnehali, ako bi Nemci dovolili regulacijo Drave in Pesnice. Predsednik je pustil te besede takoj protokolirati, da se jih bode slovenskim poslancem v deželnem zboru pod nos pomolilo. V splošnem smeju je skušal Miha svojo napako popraviti, pa se mu ni posrečilo. Tako se je pričel končdo še sam sebi smejati. . . V tretji vrsti je še omeniti, da je končalo to zborovanje z navdušenimi „hoch“-klici na cesarja, tako da je tudi zastop ptujškega okraja v teh resnih časih svojo lojalno zvestobo napram vladarju izrazil.

V naslednem podamo poročilo tega važnega zborovanja.

Načelnik Ormig pozdravil je navzoče in otvoril zborovanje. Predstavil je vladinega zastopnika, uradnega vodjo c. k. okrajnega glavarstva dr. pl. Netoliczka in ga prosil za njegovo naklonjenost napram okraju, katero je ta tudi v kratkih, jedrnatih besedah obljubil.

Navzočih je bilo 24 članov zastopa. Razven nekaterih opravičenih sta manjkala tudi klerikalca Turkuš in Rižner. Ne vemo, zakaj se pustijo taki ljudje v zastop voliti, ako potem nočejo delati in si ne vzamejo niti enkrat v letu par uric časa za svoje volilce. . .

Kot zapisnikarja za plenarna zborovanja se je določilo g. tajnika Pengou.

Na predlog okrajnega zastopnika Karla Sima izvolilo se je za prihodnjo dobo sledeče računsko revizorje: direktor Joh. Kasper, Guido pl. Pongratz, Andrej Windisch, Joh. Budigam, Filip Maučič in Anton Goljat.

V okrajni ubožni svet se je izvolilo za predsednika dr. pl. Fichtenau, za člane pa gg. okrajni sodnik Artur Dolleschall, pater Norbert Povoden, dr. Fr. pl. Metzler, davčni upravitelj Karl Wessely in podžupan Joh. Steudte.

Na predlog o. z. Joh. Steudte se je potem za posamezne občine zahtevane občinske doklade potrdilo in dovolilo.

O. z. direktor Kasper je poročal potem v imenu revizijskega odbora, da se je dohodek in izdatke v knjigah natanko pregledalo ter vse v polnem redu našlo. Vsled tega je predlagal, da naj se okrajnemu odboru absolutorij podeli. Ta predlog je bil ednoglasno sprejet in so zanj tudi slovenski klerikalci glasovali. Torej priznavajo tudi ti možaki, da je red v okrajnem zastopu izvrsten in da so torej razni napadi slovenskih lističev neopravičeni ter lažnivi.

Načelnik Ormig je potem poročal glede preureditve ceste na Ptujski gori. Povedal je, da se bode zamoglo to prepotrebno cesto šele tedaj urediti, kadar bode dežela svoje podpore dala in s tem okraju denarnih sredstev izročila (kakor znano, se to zaradi slovenske obstrukcije ne zgodi; prebivalci na Ptujski gori naj se torej slov. poslancem zahvalijo! op. por.) Zborovanje je sklenilo v principu zgradbo te ceste, ki se bode pa zamogla šele po končani obstrukciji izvršiti.

O. z. dr. pl. Fichtenau je poročal o

odstopu dela parcele 810 k. o. Sv. Marko. Omenil je, da so domačini kratko pred zborovanjem protest vložili. Zato se je na njegov predlog sklenilo, da se naj svoječasni odbor sklep razveljavi in šele tedaj dovoli, ko bode gotova nejasna vprašanja rešena. Na prihodnjem plenarnem zborovanju se bode o stvari poročalo. O stvari so govorili tudi člani Veršič, Grahari in M. Strasschill.

O. z. direktor Kasper je potem raztolmačil natanko in strokovinjsko gmotni položaj okraja. Predlagal je potrjenje okrajnega proračuna in dviganje 50% okrajne doklade za pokritje nepokritega primanjkljaja; ako bi se pa od dežele podpore tudi nadalje ne dobilo, bode se za l. 1914 naložilo 50 do 60% okrajne doklade. (To je posledica slovenske obstrukcije; ta obstrukcija je doslej okraju okroglo 45 000 kron požrla in vbogi kmetje bodo morali zdaj za grehe slovenskih poslancev plačevati! Tu ne pomaga nobeno zavijanje, kajti to je resnica! op. por.)

Na ta predlog razvil se je živahni razgovor. Janez Veršič je prosil, da naj se z ozirom na slabo letinjo okrajne doklade na 40% obdrži, ker bi bili drugače davkoplačevalci preveč prizadeti. (Zakaj pa Veršič Brenčiča ne suni pod rebro, da naj bi slov. poslanci pnehali s svojo zločinsko obstrukcijo? Okraj vendar ne more denarja krasti! Sicer je pa ravno ta Veršič sprožil tekom seje celo vrsto želj, ki stanejo zopet denar. Na eni strani vse mogoče zahtevati, na drugi pa sredstev ne dati, to je prvaško-klerikalno „gospodarstvo!“ Veršič se je pač vjel v zanjke svoje lastne stranke! op. por.)

O. z. Maks Strasschill je nato prepričevalno dokazal, da je okrajni zastop naravnost prisiljen, predlog sprejeti.

O. z. ljubi Miha Brenčič je že celi čas na svojem stolu mencil. Zdaj je nakrat vstal in je rekel, da so zakrivilo obstrukcijo v deželnem zboru Nemci, ne pa teh 12 slovenskih poslancev. (To je tako velika neumnost, da jo je zmogel ravno le naš krasni Miha! Možakar je mislil s tem svoje verne ovčice nafarbati, ki so navajeni, na vsako njegovo besedo paziti kakor na evangelij. Miha, kdo pa obstruira? Slovenski poslanci pod komando dr. Korošca! To je dejstvo in zamán se muzaš okoli tega dejstva, kakor mačka okoli vrele kaše! op. por.) Kakor da bi pridigoval v Spuhlju, ki je s plankam zadelan, rekel je ljubi Miha potem te-le besede, ki se jih ne sme pozabiti: Obstrukcija slovenskih poslancev bitakoj pnehala, ako bi Nemci regulacijo Drave in Pesnice dovolili. (Ravno Nemci, ljubi Miha, so se za to regulacijo zavzemali in jo sklenili; ali slovenski poslanci so nadaljevanje dela z obstrukcijo preprečili! op. por.) Ko je Brenčič izustil ta krasni dokaz svoje politične zmoglosti, mu je načelnik Ormig takoj povedal, da Miha te stvari ne razume ali pa razume noče. Načelnik pa je tudi povzročil, da se ta Brenčičeva izjava protokolira. (Kajti v deželnem zboru se mora zdaj izkazati, je li Miha lagal ali ne. Slovenski deželni poslanci bodo morali povedati, če je napravil Miha le privatno oslarijo; ako bi bila Mihova izjava resnična, bi sploh nikdar ne prišlo do obstrukcije, dežela in posebno naš okraj pa bi prihranil mnogo denarja! op. por.) Šele na besede načelnika Orniga se je Miha zbrihtal in je zajecjal, da delajo slovenski poslanci obstrukcijo poleg tega tudi zaradi šolskih in političnih zahtev. Dr. pl. Fichtenau je zaklical: „Aha, tukaj leži pes pokopan!“ Splošna veselost je sledila tem besedam (Brenčiču je primanjkovalo očitno siflerja, na katerega je ravno ta revček navajen. Celo njegovi somišljeniki so kimali z glavo. Miha, stvar je sledeča: Nemci so pripravljene dovoliti opravičene gospodarske zahteve; ali politične zahteve, ki zasledujejo razdelitev in razkosanje Štajerske, seveda ne bodejo nikdar dovolili! op. por.)

Po tej značilni debati je bil odbor predlog sprejet. Proti je glasoval le Brenčič s tremi svojih pristašev, medtem ko soga ostali slovenski zastopniki pustili na

 Kupujte naš koledar za leto 1913. Cena s poštnino 70 vin.